

* קצורי * באורי * לקוטי *
האלשיך הק'
פ' וישב

(א) וַיֹּסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִם וַיִּקְבְּהוּ פוֹטִיפַר סֵרִיס פְּרַעֲהַ שֶׁר הַטַּבְחִים אִישׁ מִצְרֵי מִיַּד הַיְשָׁמְעָאִלִּים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה: (ב) וַיְהִי יָדוּד אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי: (ג) וַיֵּרָא אֲדֹנָיו פִּי יָדוּד אֶתוֹ וְכָל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יָדוּד מְצַלִּיחַ בְּיָדוֹ (ד) וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרַת אֹתוֹ וַיִּפְקְדֵהוּ עַל בֵּיתוֹ וְכָל יֶשׁ לֹו נָתַן בְּיָדוֹ: (ה) וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֶשׁ לֹו וַיִּבְרַךְ יָדוּד אֶת בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְל יוֹסֵף וַיְהִי בְּרַפְת יָדוּד בְּכָל אֲשֶׁר יֶשׁ לֹו בְּבֵית וּבִשְׂדֵה: (ו) וַיַּעֲזֹב כָּל אֲשֶׁר לֹו בְּיַד יוֹסֵף וְלֹא יָדַע אֹתוֹ מֵאוֹמָה פִּי אִם הִלְחָם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יָפֵה תָאֵר וַיִּפֶּה מַרְאֶה:

ראוי לשים לב.

א. אל אומרו ויהי בפסוק זה שלש רגלים, והיה לו לומר ויצליח בבית כו'!

ב. כי הלא מלת ויהי היא צרה, ואיך יאמר וי על היותה' עם יוסף ועל היות איש מצליח?

ג. אומרו ויהי בבית אדוניו המצרי מי לא ידע כי שם היה?

ד. אומרו וירא אדוניו כו' (וכל אשר הוא עושה וכו'), שהיה לו לומר כי אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, שהוא נתנית טעם, במה ראה כי ה' אתו במה שכל אשר הוא עושה ה' מצליח? (כי באומרו וכל אשר הוא עושה וכו' משמע שהוא שני ענינים, ולא נתנית טעם)

ה. אומרו וימצא יוסף חן וכו', אם הוא גזרה על פסוק הקודם אינו תלוי בחן כי אם באשר ה' אתו! (כי הרי משמע שע"י שה' אתו והצליח ע"כ העלהו ויפקדהו וכו' ולא מחמת שמצא חן)

ו. אומרו וישרת אותנו כי הלא גם מתחלה היה משרת אותנו! ומה גם אם היא נפקותא ממוציאת החן כי לא דבר הוא!

ז. שהוא שני הפכים, וישרת אותנו, ויפקידהו על ביתו, כי הפקיד נגיד לא ישרת.

ח. אומרו ויהי מאז כו', כי היה די יאמר אחר אומרו וכל יש לו נתן בידו, ויברך כו'. ומאליו יובן כי מאז הוא! וגם אומרו בגלל יוסף הוא מיותר!

ט. אומרו ולא ידע אתו מאומה הוא משולל הבנה! ומה גם במלת אתו שהוא מיותר!

י. אומרו ויהי יוסף יפה תואר כו', האם לא היה יפה כי אם אחר שעזב כל אשר לו בידו? וגם הוא נאמר לבלתי צורך ובלי טעם! ואם הוא על מה שעתידי לומר ותשא אשת אדוניו כו' שלהיותו יפה תואר נשאה עיניה אליו לא היה לו להפסיק בפרשה פתוחה בנתים!

(בא ליישב קשיא א. וב. אומרו ויהי בפסוק זה שלש רגלים! והלא מלת ויהי היא צרה, ואיך יאמר וי על היות ה' עם יוסף ועל היות איש מצליח?)
אמנם יצר (השייית על שלש עניני צער)

א. על צרת יעקב,
ב. וגם על צרת בניו ובני ביתו,
ג. שלישית על גלות שכינה אשר החילה לגלות מאז ירד יוסף. כמאמר ספר הזוהר שעל כן הורד להיות מרכבה אליה.

א. וזה יאמר וי הי' ה' שהיה ה' את יוסף בלבד ולא עם יעקב, כמו שאמרו ז"ל שסר ממנו לבלתי

גלות מכירת יוסף, כי שיתפו עמהם בגזור שלא לגלות הדבר.
ב. וגם וי שהיה איש אחד מצליח ולא אחיו ובית אביו, רק בצרה גדולה, יהודה מצד אחד ואחיו ובית אביו מצד אחר.

ג. וגם ויהי שהוא וי שהיה בהיות ה' עמו בבית אדוניו המצרי, כי היתה שכינה בגלות: (ובזה נתיישב קושיא ג. אומרו ויהי בבית אדוניו המצרי מי לא ידע כי שם היה?)

עוד יתכן ויהי ה' את יוסף כו' לומר ראו עתה כי לא כמחשבותינו מחשבותיו יתברך, כי הלא אחי יוסף מכרוהו מצרימה לבלתי ירים ראש כמשפט מזל מצרים, ולא שזה למנו כי הלא ויוסף הורד מצרימה והומר הוי שלו להיות איש חשוב ומצליח, ולא היה לו וי רק היות ביד איש מצרי, וזהו ויהי בבית אדוניו המצרי: (ובזה נתיישב באופן ב' קושיא א. אומרו ויהי בפסוק זה שלש רגלים, והיה לו לומר ויצליח בבית כו')
ונתיישב באופן ב' קושיא ב. הלא מלת ויהי היא צרה, ואיך יאמר וי! על היות ה' עם יוסף ועל היות איש מצליח?
ונתיישב באופן ב' קושיא ג. אומרו ויהי בבית אדוניו המצרי מי לא ידע כי שם היה?)

ושמא תאמר אולי מזל אדוניו היה גורם, לזה אמר נהפוך הוא כי הנה וירא אדוניו כי ה' אתו כו' ויפקידהו כו', ויהי מאז הפקיד אותו כו' ויברך ה' כו'. הנה כי אדרבה בשבילו היה בית המצרי מתברך באשר ה' אתו. (ובזה נתיישב קושיא ח. אומרו ויהי מאז כו', כי היה די יאמר אחר אומרו וכל יש לו נתן בידו, ויברך כו'. ומאליו יובן כי מאז הוא! וגם אומרו בגלל יוסף הוא מיותר!)

או יאמר,

"א. בשום לב אל מה שסתם תחלה באומרו הורד מצרימה ולא אמר על ידי מי, ואחר כך מפרש ואומר מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה!

"ב. מה ענין הוי"ו של ויוסף?

אך הנה ידענו מספר הזוהר כי ירדת יוסף מצרימה היתה התחלת גלות מצרים, והוא כי בחמלת ה' על עמו רצה תהיה שכינה עמהם ולא היה כלי להשרות עליו שכינה בגלות ההוא כיוסף, וברוב חסדיו יתברך הקדים השכינה לישראל:

ונבא אל הענין. והוא כי זה דרכו יתברך, כי טרם מכה, יציץ יצמיח ישועה, וכמאמרם ז"ל במדרש השבטים עסוקים למכור את יוסף ויעקב עסוק בשקו וכו' והקב"ה עסוק להביא להם מלך המשיח. והוא במה שסיפר מענין הביאו יתברך את פרץ לעולם כי הוא צמח מלכות בית דוד ומשיח צדקנו. והנה בהתימו לספר לידת פרץ והיה מקום לומר איך, על ידי מי שגלגל מכירת יוסף מצרימה, הוציא יתברך, ממנו, גזע ישי? לזה אמר אם ירד יוסף מצרימה אל יאשם יהודה אשר בעצתו נמכר, כי הלא ויוסף הורד מצרימה כלומר מן השמים, ואדרבה יש להחזיק לו טובה כמאמר יעקב מטריף בני עלית. וזה רמז הוי"ו (של ויוסף) כי לא לבדו הורד, כי גם השכינה כביכול ירדה בגלות עמו. וזהו אומרו ויוסף כמוסיף על זולתו שירד ויוסף גם כן. (ובזה נתיישב קושיא י"ב. מה ענין הוי"ו של ויוסף?) ולמה, כדי להתחיל הגלות. כי מיד ויקנהו פוטיפר וכו' מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה שהיה על ידם עם היות שהורד מן השמים כמדובר. (ובזה נתיישב קושיא י"א. מה שסתם תחלה באומרו הורד מצרימה ולא

אמר על ידי מי, ואחר כך מפרש ואומר מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה!)

ושמא תאמר למה התחיל הגלות מיוסף? לזה אמר ויהי ה' את יוסף, שהוא, כי הוצרך, למה שהיה מרכבה אל השכינה, וזהו ויהי ה', שהוא שהגלות של שכינה, אין זולת יוסף, להיות ה' עמו, (צדיק ראוי לזה) כמוהו.

והנה בזה היה טוב ליוסף, שויהי איש מצליח. אך אינו לכבוד ה', כי הלא ויהי ה' הנזכר בבית אדוני המצרי ואינו כבודו יתברך תהיה שכינתו בבית אדון מצרי. (ובזה נתיישב באופן ג' קושיא ג. אומרו ויהי בבית אדוני המצרי מי לא ידע כי שם היה?)

על כן מה עשה הוא יתברך, פקח עיני אדוני, (אשר) יכיר כי ה' עם יוסף, למען יפקידהו על ביתו כו' בתואר פקיד, וזהו וירא אדוני וכו'. ומה שראה שה' אתו, אמרו רבותינו ז"ל, שראה (אדוני), ממש אור שכינה על ראשו. (ובזה נתיישב קושיא ד. אומרו וירא אדוני כו' וכל אשר הוא עושה וכו', שהיה לו לומר כי אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, שהוא נתינת טעם, במה ראה כי ה' אתו? במה שכל אשר הוא עושה ה' מצליח!)

ויתכן על דרך הפשט, כי למה שמזל מצרים מחייב שעבד לא ירים ראש שם, על כן בראות גודל הצלחתו (כאשר יוסף הוא) עודנו עבד לאדוני המצרי, אמר (אדוני) 'אין זה כי אם כח אלהי', ובזה יאמר, ויהי איש מצליח, כלומר נעשה איש מצליח, ולא כתואר עבד, כי אם כאיש חשוב, עם היות בית אדוני המצרי, הפך מזל מצרים. (ובזה נתיישב באופן ד' קושיא ג. אומרו ויהי בבית אדוני המצרי מי לא ידע כי שם היה?)

על ידי כן, וירא אדוני כרואה בחוש, כי ה' אתו, כי אין שודד מערכות זולתו. ולא עוד, כי אם,

שכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו יתברך ממש, ולא על ידי מלאך או שרף או שליח, כי הכיר בענינו כי הצלחותיו מעשה אלהים המה. (ובזה נתיישב באופן ב' קושיא ד. אומרו וירא אדוני כו' וכל אשר הוא עושה וכו', שהיה לו לומר כי אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, שהוא נתינת טעם, במה ראה כי ה' אתו במה שכל אשר הוא עושה ה' מצליח? והתירוץ: כי הוא אכן שני ענינים. א. ראה אדוני שה' אתו המשדד מזל מצרים המונע הצלחת עבד. ב. שכל הצלחותיו לא רק שהם נשפעים מן השמים, אלא שהם בלתי מה' לבדו ולא ע"י מלאך וכו')

או יאמר, איך חשב כזאת על יוסף, ואולי מזל אדוני הוא מצליח ויד עבד כיד רבו? לזה אמר הנה ראה כי וכל אשר הוא עושה וכו' שכל מה שהאדון הנזכר עושה, ה' מצליח בידו של יוסף, אך לא בהעשות על ידי אדוני עצמו, ואם מזלו היה העושה הלא נהפוך הוא הראוי, אך אין זה כי אם שה' עם יוסף.

(והנה) הורה לנו הוא יתברך חביבותו עם הצדיק כי כל מה שהיה מעלהו לגדולה היה מצליח אדוניו. והוא כי בתחלה היה איש מצליח כלומר שלא היתה הצלחתו יוצאת ממנו ולחוץ כי אם בעצמותו, בידו בלבד, אך לא בשאר נכסי אדוניו, והטעם כי הלא ויהי בבית אדוני המצרי כלומר משרת הבית שהוא שפלות. (ובזה נתיישב באופן ה' קושיא ג. אומרו ויהי בבית אדוני המצרי מי לא ידע כי שם היה?)

אך וירא אדוני כי ה' אתו וכל אשר הוא עושה ה' מצליח אך דוקא בידו שהוא במה שנוגע בידו. אז אמר אולי למה שה' אתו ואינו כבודו יתברך יהיה אהובו משרת הבית על כן אין בית אדוני מתברכת, לכן וימצא יוסף חן בעיניו ויעלהו מלשרת הבית כי

אם וישרת אותו שהוא את אדוניו לבדו, כמוזיגת הכוס לפניו וכיוצא שהוא שירות של חשיבות. באמור כי בשרת את אדוניו יבורך עצמו, וממנו כל אשר לו. (ובזה נתיישב קושיא ו. אומרו וישרת אותו כי הלא גם מתחלה היה משרת אותו!

ונתיישב קושיא ז. הוא שני הפכים, וישרת אותו, ויפקידהו על ביתו, כי הפקיד נגיד לא ישרת!

ונתיישב קושיא ה. אומרו וימצא יוסף חן וכו', אם הוא גזרה על פסוק הקודם אינו תלוי בחן כי אם באשר ה' אתו! והתירוץ: כי כאשר נתן לו שירות נמוכה היתה ההצלחה רק בידו של יוסף בלבד ועייכ בכדי להרחיב ההצלחה לכל ביתו העלה את יוסף לשירות חשוב, בקירוב, ובקירוב לב, הנקראת שירות של מציאות חן)

ועדיין לא נתברך ביתו עד שהסירו מכל שירות כי שמו אדון לביתו, וזהו ויפקידהו על ביתו שהוא פקיד נגיד. ועד שהעלהו מדרגה אחרת והוא וכל יש לו אפילו מה שאינו בביתו ובחומותיו נתן בידו, אז שהשתרר על הכל בירך ה' את בית המצרי. וזהו ויהי מאז הפקיד אותו בביתו וגם על כל אשר לו, מאז ויברך ה' את בית המצרי. (ובזה נתיישב באופן ב' קושיא ח. אומרו ויהי מאז כו', כי היה די יאמר אחר אומרו וכל יש לו נתן בידו, ויברך כו'. ומאליו יובן כי מאז הוא! וגם אומרו בגלל יוסף הוא מיותר!)

ובראותו כך ויעזוב כל אשר כו' שסילק עצמו לגמרי מהכל ולא ידע שום דבר שיהיה אתו ולא ביד יוסף מאומה, (ובזה נתיישב קושיא ט. אומרו ולא ידע אתו מאומה הוא משולל הבנה! ומה גם במלת אתו שהוא מיותר!), כי אם הלחם הוא אשתו, כמו שאמרו ז"ל שדברה תורה לשון נקיה. ואפילו אשתו שהוא הלחם שהזכיר היה עוזב

ביד יוסף כי נאמן הוא, ולא היה מקפיד תהיה אתו, אלא מפני כי ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה לא בטח לבו בה מלישא עיניה בו. ולא שזה לו ויהי אחר הדברים האלה ותשא כו': (ובזה נתיישב קושיא י. אומרו ויהי יוסף יפה תואר כו', האם לא היה יפה כי אם אחר שעזב כל אשר לו בידו? וגם הוא נאמר לבלתי צורך וכלי טעם! ואם הוא על מה שעתיד לומר ותשא אשת אדוניו כו' שלהיותו יפה תואר נשאה עיניה אליו לא היה לו להפסיק בפרשה פתוחה (בנתים!)

או יהיה המשך הכתובים קרוב לזה בדרך אחרת. והוא כי הורה יתברך מה בין שפע הנמשך מקדושה לנמשך מהפכה. כי הלא בהמשך שפע ברכת ה' לבא דרך השתלשלות, אם יפגע בנתים באמצעי אשר איננו טהור יפסק השפע ויעדר ממקום החפץ. והוא כי הנה הוא יתברך היה עם יוסף ויוסף היה תחת אדוניו המצרי אשר הוא טמא בגילולי מצרים, ועל כן בהמשך שפע ברכה מאתו יתברך אל הבית אשר שם יוסף יפסיק בנתים, כי הלא היה השפע יוצא מה' אל יוסף ומיוסף אל אדוניו שהוא אדון הבית ומאדוניו אל ביתו, ועל כן הלא יפסק, כי איזה הדרך ישתלשל שפע מאתו יתברך דרך פוטיפר והוא טמא. על כן מתחלה לא נתברך בית המצרי, כי אם יוסף עצמו היה איש מצליח, אך לא הבית אשר הוא שם. והטעם כי הלא ויהי בבית אדוניו המצרי ועל כן לא יקבל הבית ברכה כי הוא תחת רשות המצרי, וזהו אומרו ויהי בבית אדוניו אשר הוא מצרי כלומר הבלתי טהור. (ובזה נתיישב באופן ו' קושיא ג. אומרו ויהי בבית

אדוניו המצרי מי לא ידע כי שם (היה?)

והנה וירא אדוניו כי ה' אתו אך וכל אשר הוא עושה ה' מצליח, אך דוקא מה שהוא בידו אך לא בית המצרי. (ובזה נתיישב באופן ג' קושיא ד. אומרו וירא אדוניו כו' וכל אשר הוא עושה וכו', שהיה לו לומר כי אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, שהוא נתנית טעם, במה ראה כי ה' אתו במה שכל אשר הוא עושה ה' מצליח?)

ולא חשב שהשתלשלותו מונע השפע כי אם על שהיה משרת הבית ואינו לפי כבודו באשר ה' אתו, על כן אמר שישרת אותו שהוא כבוד, ובראות כי לא הספיק, אז אמר אתן לו גדולה וה' אשר אתו יברך ביתי, ועל כן ויפקידהו בביתו וכו'. (ובזה נתיישב באופן ב' קושיא ו. אומרו וישרת אותו כי הלא גם מתחלה היה משרת אותו!

ונתיישב באופן ב' קושיא ז. שהוא שני הפכים, וישרת אותו, ויפקידהו על ביתו, כי הפקיד נגיד (לא ישרת!)

אמנם לא מחשבותיו מחשבתו יתברך כי אם שעתה שיוסף אדון הבית אינו תחת רשות מצרי, ועל כן, דרך ישרה, בלי הפסק, תבא ברכת טוב אל הבית ואל כל אשר לו ביד יוסף, וזהו אומרו ויהי מאז הפקיד כו' ויברך ה' את בית המצרי, כלומר עם היות בית מצרי הטעם הוא בגלל יוסף, למה שמתגלגלת הברכה בגלל יוסף ולא באמצעות פוטיפר. ובהכירו אדוניו טעם הדבר, אז ויעזוב לגמרי מתחת רשותו להחזיק השפע קדוש. (ובזה נתיישב באופן ג' קושיא ח. אומרו ויהי מאז כו', כי היה די יאמר אחר אומרו וכל יש לו נתן בידו, ויברך כו'. ומאליו יובן כי מאז הוא! וגם אומרו בגלל יוסף הוא מיותר!)

* קצורי * באורי * לקוטי * האלשיך הק' הכנה לחנוכה

הדלקת אהרן את המנורה נמשך לנצה נצחים

פ' בהעלותך. דבר אל אהרן ואמר
אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות:

מאמרם ז"ל וכו'. כי אחד עשר שבטים
הקריבו ושבט אפרים עמהם וכו'. ואהרן
לא הקריב עם הנשיאים, והיה אומר אוי לי
שמה בשבילי וכו'. אמר לו הקדוש ברוך
הוא למשה, לך אמור לאהרן אל תתיירא,
לגדולה מזו אתה מותקן. לכך נאמר דבר
אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות.
הקרבת, כל זמן שבית המקדש קיים הם
נוהגים. אבל הנרות, לעולם, אל מול פני
המנורה יאירו וכו' ע"כ.

א. קשה, כי הנה אומרו שהנרות הם
לעולם, כי הלא גם המנורה בטלה בחרב?
ב. ועוד שאינה נעשית על ידי כהנים
בלבד. וכו'!

אמנם הנה כשהוקם משכן למטה הוקם
משכן למעלה, כשהודלקו נרות למטה
הודלקו למעלה, וכשהקריבו קרבנות
למטה הקריבו נפשות למעלה. והנה אין
ספק כי הנרות של מעלה אין צריך
להדליקן יום יום. כי אם שמהיום ההוא
שהדליקן אהרן למטה הודלקו למעלה.
ונשאר דולקים לעד לעולם מחמת אותה
הדלקה. נמצא שרושם ההדלקה היא
עומד אפילו לאחר החרב, שאם נחרב של
מטה לא נחרב של מעלה. כאומרו במאמר
הנזכר בסמוך, שאמרו שם רבותינו ז"ל כי
המשכן שהוא משכן הנער, הוא משמש
בימי הגלות. כי במשכן העליון שנעשה על
ידי הקמת המשכן, בו עומד ומקריב
נפשותיהן של ישראל לכפר עליהם בימי
גלותם. ואין זה כי אם שעומד בקיומו
ונרותיו דולקות כמאז. אך קרבנות של
חנוכת המזבח, אין הרושם שעשו נשאר
לעד מאז כנרות, כאשר למד מאומרו
יאירו שבעת הנרות. ומה גם במה שכתבנו
שעד העולם העליון, בשבעה אורות
עליונים, עד שם הגיעה הארת הנרות
הללו. שודאי כי לעולם לא תמוש הארת
הנרות ההם גם אחר המקדש, אשר האירו
בהעלות אהרן את הנרות:

פ' אמור. (א) וידבר ידוד אל משה
לאמר: (ב) צו את בני ישראל ויקחו אליך
שמן זית זך פתית למאור להעלות נר
תמיד: (ג) מחוץ לפרכת העדת באהל
מועד יערך אתו אהרן מערב עד בקר לפני
ידוד תמיד חקת עולם לדורותיכם: (ד) על
המנרה השקרה יערך את הנרות לפני ידוד
תמיד:

ג. בשום לב אל אומרו להעלות ולא
להדליק!

ד. וגם אומרו תמיד, כי הלא ביום היה
הפסק שלא היו נותנים שמן רק כמדת
לילה!

ה. ועוד אומרו למאור ולא אמר להאיר!
אך יאמר, הדור אתם ראו, אשר אני
מצוה ויקחו כו'. כי הלא למי הם מביאים
השמן הלא הוא באמת למאור למי שהוא
מאור המאיר לעולמות כלם. ואם כן למה
יביאוהו ולמה ידליקוהו פה. אך אין זה כי
אם להעלות למעלה נר תמיד הבלתי כבה
לעולמים. (ובזה נתיישב קושיא ג. אומרו
להעלות ולא להדליק! ונתיישב קושיא
ה. אומרו למאור ולא אמר להאיר!)

כי הדלקה זו למטה עושה רושם
ומאירה למעלה נר רוחני תמיד. הנה כי על
ידי מעשה הגשמי להיותו של מצוה עושה
רושם הארה למעלה:

מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערך
אתו אהרן מערב עד בקר לפני ה' תמיד
חקת עולם לדורותיכם:

ושמה תאמר הלא ערביך ערבא צריך,
כי גם במנורה לא יכירו כי כן הוא. לזה
אמר הלא אם מח בקדקדם יכירו האמת,
כי הלא אלו יצויר כי לאורה הוא יתברך
צריך חלילה או לפחות לכבודו, הלא אם
כן היה לו יתברך לצוות להדליק לפנים
מהפרכת אשר שם האלהים. אך הלא
מחוץ לפרכת העדות הוא פרוכת הארון
אשר שם האלהים היו הנרות באהל מועד.
אך אין זה כי אם שיערוך אותו אהרן כו'.
כלומר איני אומר ידליק כי אם יערוך, שעל
ידי מעשה המצוה בטוב עריכת הכונה,
יהיה עורך עריכה במה שעושה פה מערב
עד בוקר אור לפני ה' למעלה תמיד בלתי
נכבה כי רוחני הוא, ובזה נמצא שהוא חקת
עולם לדורותיכם.

ו. ואיך היא מתמדת תמיד לדורות
והלא אחר החרבן בטלה מנורה?

לזה אמר על המנורה הטהורה כו', לומר
היעלה בדעתך כי לא היה אהרן מדליק רק
במנורה הגשמית אשר למטה בארץ, דע
איפה כי על המנורה הטהורה שהיא
הרוחנית שבבית המקדש של מעלה
שהיא טהורה וזכה מעכירות גשמיות, שם
יערוך את הנרות בהדליקו למטה. באופן
שעל ידי כן יהיו לפני ה' תמיד גם לדורות,

כי האור ההוא בלתי נכבה לעולם כי רוחני
הוא. וגם רושם הארת המצוה עומדת
לעד, באופן שהטבתי אשר דברתי
באומרי לדורותם. (ובזה נתיישב קושיא ו.
איך היא מתמדת תמיד לדורות והלא
אחר החרבן בטלה מנורה? ונתיישב
קושיא ד. אומרו תמיד, כי הלא ביום היה
הפסק שלא היו נותנים שמן רק כמדת
לילה!)

ובזה יובן מאמרם ז"ל כי היה אהרן
מצטער ואומר אוי לי שמה בשבילי אין
הקדוש ברוך הוא מקבל שבטו של לוי.
אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור
לו לאהרן אל תתיירא, לגדולה מזו אתה
מותקן. לכך נאמר דבר אל אהרן כו',
הקרבת כל זמן שבית המקדש קיים הם,
אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה
יאירו. וכל הברכות שנתתי לך לברך את
בני אינן בטלים לעולם, עכ"ל:

ו. וראוי לשית לב כי הלא הנרות לא היו
רק בזמן הבית! וכו'.

ז. ועוד ראוי לשים לב שם למה הביא
ענין הברכות שאמר וכל ענין הברכות?

אך הוא כי מלבד מה שהוצרך לדרוש
הדרשה ההיא על סמיכות הפרשה, עוד
הוקשה למה אומר אל מול פני המנורה
יאירו, שיראה שיש דבר במשכן מול פני
המנורה ושם יאירו, ולא כן הוא. ולא נראה
להם ז"ל אשר נדחק רש"י ז"ל שעל
האמצעות ידבר. על כן אמר שאמר לו
הקדוש ברוך הוא, הנרות שתדליק יהיו גם
אחר החרבן. ולמד אותו מהפסוק אל מול
פני המנורה יאירו כו', לומר כי כל מה
שבמקדש של מטה גשמי יש לעומתו
למעלה רוחני, באופן כי מול פני מנורה זו
יש מנורה רוחנית בבית המקדש של
מעלה, שהיא המנורה הטהורה שאמרנו
פה. ופירוש הכתוב בהעלותך את הנרות,
שהוא בתתך עליה ומעלה אל הנרות
להדליקם לכבודו יתברך. דע לך כי לא
בלבד פה, כי אם מה שהוא מול פני
המנורה הזאת שהיא המנורה העליונה שם
יאירו על ידי התעוררות הדלקתך למטה.
ואם כן אשר יאיר שמה עוד לא תכבה, כן
אם יאיר תמיד לפני ה' (ובזה נתיישב
קושיא ו. איך היא מתמדת תמיד לדורות
והלא אחר החרבן בטלה מנורה?). והביאו
ז"ל ראייה לזה מן הברכות. והוא, כי
הברכות שברך אהרן לישראל האם לא
שימשו רק בחייו הלא גם לאורך ימים כי
אין לברכה עכוב. כך היא זכות הארת
המנורה. (ובזה נתיישב קושיא ז. למה
הביא ענין הברכות שאמר וכל ענין
הברכות כו'?)